

Accreditatie in code

door
Marc van
Ooijen

dr. Marc van Ooijen MBA-H is lid van het bestuur en de governance-commissie NVZD. In het dagelijks leven is hij bestuurder van PSW, een organisatie die ondersteuning biedt aan mensen met een verstandelijke beperking.

Hoewel 'goed bestuur en toezicht' draait om het feitelijk gedrag van bestuurders en toezichthouders in de dagelijkse praktijk en we daar meer aandacht aan moeten besteden dan aan codes en verantwoordingseisen, is het niet verkeerd periodiek met elkaar vast te stellen welk gedrag we van bestuur en toezichthouders verwachten. Dat proces vindt nu plaats in het kader van de nieuwe Zorgbrede Governancecode (editie 2017).

Een belangrijk punt van discussie rondom de code is de vraag in hoeverre deze een systeemwereld creëert of verder optuigt, waardoor de breed levende behoefte om meer aan te sluiten bij de leefwereld van burgers en cliënten/patiënten wordt tegengewerkt. (Modern geformuleerd: hoe kunnen we met de code terug naar 'de bedoeling' van de gezondheidszorg.) Tegelijkertijd is het ook een feit dat 'we' door het systeem en met name door politiek Den Haag steeds meer gedwongen worden om principes en regels nadrukkelijker, zelfs afdwingbaar, te formuleren. Een tegenstelling waar moeilijk uit te komen is. Deze spanning tussen bestuurlijk ideaal en publieke werkelijkheid behelst ook het belang om in de code accreditatie van bestuurders (en eigenlijk ook toezichthouders) op te nemen.

De gedachte achter accreditatie is dat bestuurders (en toezichthouders) laten zien dat zij actief werken aan zelfreflectie en vakontwikkeling met het oog op de kwaliteit van het besturen. De gedachte achter het fenomeen 'Governancecode' is dat bestuurders en toezichthouders gezamenlijk tonen hoe zij invulling geven aan goed bestuur en toezicht en hoe ze dit verantwoorden, met als doel verantwoord bestuur dat vertrouwen van de maatschappij krijgt. Kortom, Governancecode en accreditatie liggen in elkaars verlengde. Het feit dat ook in de laatste versie van de code slechts een voorzichtige verwijzing staat naar accreditatie (alleen van bestuurders overigens) is zowel een gemiste kans als het negeren van de systeemwerkelijkheid die politiek Den Haag (en ik vrees ook 'publiek-Nederland') van bestuur en toezicht in de zorg vraagt. Het is dan een kwestie van tijd voordat 'het systeem' ons regels gaat opleggen (zie de corporatie-sector). Aan het vertrouwen in de zorgsector draagt dit in ieder geval niet bij. |

Negeren systeemwerkelijkheid kan tot meer regels leiden